МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ Т Ө С Ө Л

МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Тогтвортой уул уурхай руу:
Монгол улсад хэрэгжүүлэх боломж

Гленн Кендалл
СЕСМИМ төслийн
Уул уурхайн Бодлого,
Зохицуулалтын Зөвлөх

2018 оны 1 дүгээр сарын 16

Global Affairs Canada Affaires mondiales Canada

AGRITEAM CANADA

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ
Т Ө С Ө Л
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Зорилго

I. Канадын уул уурхайн ассоциацын “Тогтвортой уул уурхай руу” (ТУУР) санаачлагын бүрэлдэхүүн хэсгүүдийг танилцуулах

II. Монгол улсад ТУУР-ыг хэрэгжүүлэх боломжын тухай хэлэлцэх

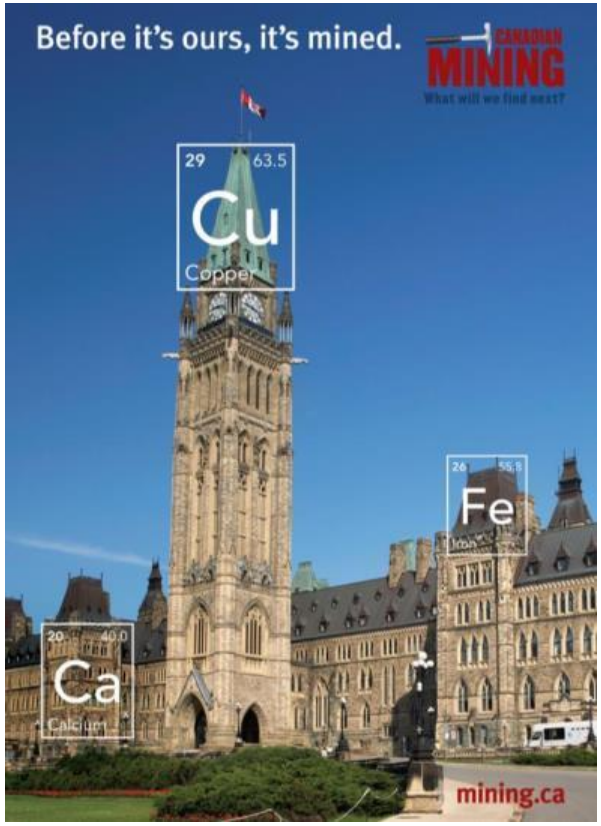
Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

AGRITEAM CANADA

Яагаад ТУУР-ыг нэвтрүүлэх болсон тухай

- Уул уурхайг илүү тогтвортой байлгахын тулд нийгэм, олон нийтийн хэрэгцээнд анхаарал хандуулах
  - Олон нийтийн хариуцлага
  - Байгаль орчны хариуцлага
  - Уур амьсгалын өөрчлөлт
- Засгийн газрын хэрэгцээг шаардлагыг багасгах, зохицуулалтыг сайжруулах
- Уул уурхайн салбарын үр ашиг, гүйцэтгэл, өнгө төрх, эрсдлийн удирдлагыг сайжруулах

КАНАДЫН УУЛ УУРХАЙН АССОЦИАЦЫН ТУХАЙ (КУУА)

- 35 оноос хойш Канадын уул уурхайн салбарын үндэсний дуу хоолой болж ирсэн.
- ГМанай гишүүд нь ашигт малтмалын хайгуул, уул уурхай, хайлуулах, цэвэршүүлэх, хагас боловсруулах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг.
- Гишүүн компаниуд нь Канадын метал олборлолт, салбарын гол эрдэс баялгийн дийлэнх хувийг эзэлдэг.
- Холбооны гишүүд нь уул уурхайн салбарт тоног төхөөрөмж нийлүүлэх, мөн өргөн хүрээний үйлчилгээ үзүүлдэг.
- Тогтвортой уул уурхай руу санаачлага – хариуцлага, нийгмийн лиценз, байнгын сайжруулалт.

ТУУР:
БИДНИЙ ҮҮРЭГ ХАРИУЦЛАГА

ТУУР санаачлагын гол давуу талууд:

- **Хариуцлагатай байдал –** үул үүрхайн үйл ажиллагаа явагдаж буй тухайн газарт байгууламжын түвшинд үнэлгээ хийх – энэхүү хөтөлбөрийг дэлхий дээр манай салбарт л хийдэг.
- **Ил тод байдал –** 3 жил тутамд хийх бие даасан баталгаажуулалт бүхий 23 шалгуур үзүүлэлтийн дагуу жилийн тайлан боловсруулдаг.
- **Найдвартай байдал –** салбарын гүйцэтгэлийг сайжруулах, байнга хөгжин дэвших Тогтвортой үул үүрхай руу-г хэлбэршүүлэхийн тулд Үндэсний олон нийтийн сонирхлын зөвлөх хороотой байнга зөвлөлддөг.

ТОГТВОРТОЙ УУЛ УУРХАЙ: ОЛОН НИЙТИЙН ЗӨВЛӨХ ХОРОО

Олон нийтийн сонирхлын зөвлөх хороо
Уугуул иргэд
Байгаль орчны ТББ
Эдинй засаг/орон нутгийг хөгжүүлэх
Нийгмийн ТББ, тухайлбал итгэл үнэмшил дээр суурилсан бүлэг хүмүүс
Санхүү/Хөрөнгө оруулалт
Олон улсын хөгжил
Хөдөлмөр/ажлын байр
Хэвэл мэдээлэл/харилцаа
Холбооны Захирлуудын зөвлөл
Уул уурхайн компаниудын төлөөлөл

- ***Жилд 2 удаа хуралддаг***
- ***Холбооны цахим хуудсанд хорооны ажлыг олон нийтэд хүртээмжтэйгээр тайлагнах***
- ***Тус хорооны жилийн санхүүгийн тайланг "Тогтвортой уул уурхай"-н тайланд оруулах***

TSM-ИЙН БҮРДЭЛ ХЭСГҮҮД: АНХААРАХ ЧИГЛЭЛ, ПРОТОКОЛ

Байгаль орчны менежмент	Олон нийт ба иргэд	Эрчим хүчний хэмнэлт
		
Хог хаягдлын менежмент Биологийн төрөл зүйлийг хамгаалах менежмент	Нутгийн үгүүл иргэд ба олон нийтэд хүрч ажиллах Аюулгүй ажиллагаа ба эрүүл мэндийн менежмент Хямралын менежмент ба Харилцааны төлөвлөлт Хүүхэд болон хүчээр хөдөлмөрлөхөөс урьдчилан сэргийлэх	Эрчим хүчний хэрэглээ & Хүлэмжийн хийн ялгаруулалтын менежмент

Орон нийтийн зөвлөх хороо

The Mining Association of Canada | L'association minière du Canada

TSM ПРОТОКОЛ БА ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ

Орон нутаг ба ард иргэд

Орон нутгийн иргэд ба олон нийтэд хүрч ажиллах

- Ашиг сонирхлын бүлгийг (COI) тодорхойлох
- COI-ийн үр дүнтэй оролцоо, яриа хэлэлцүүлэг
- COI хариу өгөх механизм
- Тайлагнах

Хямралын менежмент ба харилцаа холбооны төлөвлөлт

- Хямралын менежмент ба харилцаа холбооны бэлэн байдал
- Дүгнэлт
- Сургалт

Аюулгүй байдал ба эрүүл мэнд

- Бодлого, гүйцэтгэл, хариуцлагын тогтолцоо
- Төлөвлөлт, хэрэгжилт ба үйл ажиллагаа
- Сургалт, зан үйл, соёл
- Хяналт-үнэлгээ, тайлагнах
- Гүйцэтгэл

Хүүхдийн болон хүчээр хөдөлмөр эрхлүүлэхээс сэргийлэх

- Хүчээр хөдөлмөр эрхлүүлэхээс сэргийлэх
- Хүүхдийг хөдөлмөр эрхлүүлэхээс сэргийлэх

Байгаль орчны хариуцлага

Хаягдлын далангийн менежмент

- Хаягдлын далангийн менежментийн бодлого, үүрэг
- Хаягдлын далангийн менежментийн систем
- Хаягдлын далангийн менежментийн хүлээх хариуцлага
- Хаягдлын далангийн менежмент жилийн хяналт
- Үйл аижллагаа, засвар үйлчилгээ, хяналтын гарын авлага

Биологийн төрөл зүйлийг хамгаалах менежмент

- Биологийн төрөл зүйлийг хамгаалахад байгууллагын хүлээх үүрэг, хариуцлага, харилцаа
- Байгуулалтын үед биологийн төрөл зүйлийг хамгаалах төлөвлөгөө, хэрэгжүүлэлт
- Биологийн төрөл зүйлийг хамгаалах тухай тайлан

Эрчим хүчний үр ашиг

Эрчим хүчний хэрэглээ, хүлэмжийн хийн ялагруулалтын менежмент

- Эрчим хүчний хэрэглээ, хүлэмжийн хийн ялагруулалтын менежментийн систем
- Эрчим хүчний хэрэглээ, хүлэмжийн хийн ялагруулалтын тайлагналын систем
- Эрчим хүчний хэрэглээ, хүлэмжийн хийн ялагруулалтын гүйцэтгэл

ТОГВОРТОЙ УУЛ УУРХАЙ: ЗЭРЭГЛЭЛ

AAA	•Тэргүүн, манлайлал
AA	•Удирдлагын шийдвэр болон бизнесийн чиг үүргээ уялдуулах
A	•Систем/үйл явцыг боловсруулах, хэрэгжүүлэх
B	•Процедур нь байдаг, гэвч бүрэн биш, баримтжаагүй; систем/үйл явц төлөвлөгдсөн, боловсруулагдсан
C	•Ямар ч систем байхгүй; үйл ажиллагаа нь идэвхгүй байх хандлагатай; процедур байж болох ч бодлого, менежментийн системтэйгээ уялдаагүй.

TSM протоколыг ойлгох нь - жишээ

- Хэмжих боломжтой, гүйцэтгэлийн түвшин тус бүрт тусгай шалгууртай
  - 'C'-с 'AAA' хүртэл ('C' "үнэхээр муу", 'A' "дэлхийн тэргүүлэгч")
  - Өөрийгөө үнэлэх хяналтын хуудастай байх

  Аюулгүй байдал ба эрүүл мэнд

I. Бодлогын амлалт, хариуцлага

II. Төлөвлөлт, хэрэгжүүлэлт ба үйл ажиллагаа

III. Сургалт, зан төлөв, соёл

IV. Хяналт, тайлагнал

V. Гүйцэтгэл

Гүйцэтгэл: Үнэлгээний шалгуурууд

ШАЛГУУРЫН ТҮВШИН

C

Байгууллагын ажилтнуудад аюулгүй байдал, эрүүл мэндийн гүйцэтгэлийн зорилтууд тавигдаагүй байна.

B

Ажиллагсдын аюулгүй байдал, эрүүл мэндийн гүйцэтгэлийн зорилтыг тогтоосон байна. Зорилтууд нь гүйцэтгэгчдийн гүйцэтгэлийг багтаахгүй байж болно. Зорилтот түвшинг ажилтнуудад мэдээлдэг.

A

Гүйцэтгэлийн зорилтууд нь тухайн газар дээрхи гэрээт гүйцэтгэгчүүдэд хамаарна. Байгууллагын менежмент нь зорилтот түвшинтэй харьцуулсан гүйцэтгэлийг хянах, сайжруулахад оролцдог. Гүйцэтгэлийн үр дүнг ажилчид болон газар дээр нь гүйцэтгэгчид мэдээлдэг. Байгууллага нь тайлант онд хохирол амсаагүй байна.

AA

Гүйцэтгэлийн зорилтууд нь тэргүүлэх болон хоцролттой индикаторуудын аль алинд нь тохирсон байдаг. Ахлах компаний удирдлага нь байгууламжийн зорилтууд болон холбогдох сайжруулалтын төлөвлөгөөний дагуу гүйцэтгэлийг хянадаг. Байгууллага (эсвэл компани) өөрийн аюулгүй байдал, эрүүл мэндийн гүйцэтгэлийн жишиг үзүүлэлтүүд тохируулдаг.

AAA

Байгууллага нь байнгын сайжруулалтын гүйцэтгэлийн зорилтоо байнга хангаж байдаг (сүүлийн 4 жилд хамгийн багадаа 3) бөгөөд нийт 4 жилийн хугацаанд дампуураагүй. Аюулгүй байдлыг хангах үүднээс гаднах байгууламж нь аюулгүй байдал, эрүүл мэндийн гүйцэтгэлийг шалгаж байна

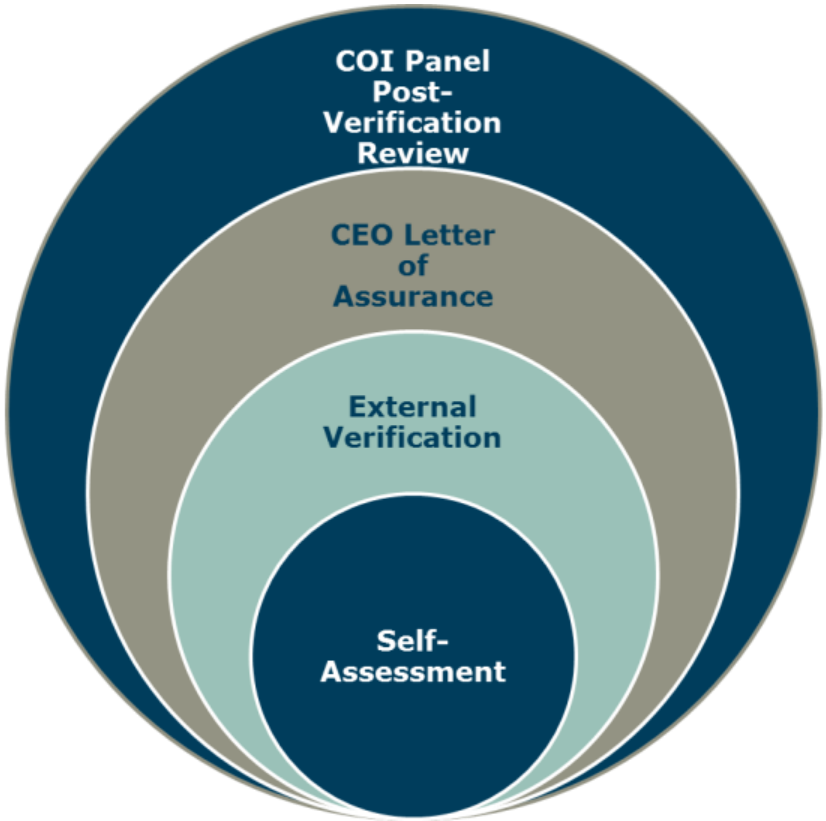
ТОГВОРТОЙ УУЛ УУРХАЙ: БАТАЛГААЖУУЛАЛТ

Дотоод үнэлгээ
- **Жил бүр**

Хөндлөнгийн баталгаажуулалт
- **3 жил тутам**

CEO-ийн баталгаажуулалт
- **Гадаад баталгаажуулалт жилд тутам холбооны цахим хуудсанд байршуулагдана**

COI-ын хяналт
- **2-3 компани, жил бүр**

ТОГВОРТОЙ УУЛ УУРХАЙ: УСНЫ ПРОТОКОЛ

- 2016 оны 11 сард Холбооны Удирдах зөвлөл нь "Тогтвортой уул уурхай" хөтөлбөрт шинээр усны протоколуудыг боловсруулах чиглэл өгсөн, ажиллаж байгаа.
- Протокол нь одоогоор 4 шалгуур үзүүлэлттэй:
  1. ***Усны засаглал*** – хариуцлага, хүлээх үүрэгт анхаарал хандуулах
  2. ***Үйл ажиллагааны усны менежмент*** – усны тэнцвэр, нөлөөллийг тодорхойлох, эрсдэл болон боломж, хяналт-үнэлгээ, зорилтоо тодорхойлох, үйл ажиллагааны осол, гамшигт үзэгдэлд бэлэн байх төлөвлөгөө
  3. ***Ус тогтоох үеийн ёсны менежмент*** – *усны бусад хэрэглэгчдийг татан оролцуулахад анхаарах, ус тогтоох түвшний эрсдэл, боломжийг тодорхойлох*
  4. ***Усны хариуцлагыг тайлагнах, тодруулга хийх*** – гадаад болон дотоод тайлагналд анхаарах

ТОГВОРТОЙ УУЛ УУРХАЙ: САЙН ДУРЫНХНЫ ҮҮРЭГ

- 2 сард тус холбоо нь аюулгүй байдал, хүний эрхтэй холбогдох ТУУ-ын үүргээ биелүүлэхийн тулд шинээр элссэн гишүүний хүлээх үүргийг баталсан:
  - *Канадын уул уурхайн холбооны гишүүн болохын хувьд бүх оролцогч компаниуд нь хүний эрхийг, мөн тохирох зарчимд нийцсэн, эрсдлийг тодорхойлоход суурилсан аюулгүй байдлын хандлагыг хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.*

- Энэхүү үүргийн үндсэн элементүүд нь:
  - Холбооны гишүүн аюулгүй байдлын мэргэжилтэнд зориулсан олон нийтийн форумыг бий болгох
  - Хэрэгжилт, баталгаанд гол анхаарлаа хандуулан тайлагнах элементүүд
  - ICMM болон дэлхийн алтны зөвлөлд хүлээн зөвшөөрөгдсөн

ТОГВОРТОЙ УУЛ УУРХАЙ: ХЭВШҮҮЛЭХ

TSM-г BC-ийн уул уурхайн холбоо баталсан. Quebec-ийн уул уурхайн холбоо, Finnish уул уурхайн холбоо (FinnMin), Аргентинийн уул уурхайн бизнес эрхлэгчдийн танхим, Botswana-н уул уурхайн танхим.

Хэрэгжүүлэгч холбоо бүр нь дараах 7-н бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрийг ямар нэг байдлаар хэрэгжүүлсэн байх шаардлагатай:

1.Удирдамж болох зарчмууд

2.Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтүүд

3.Хэрэгжилтийн үеийн тайлан

4.Бие даасан хөндлөнгийн баталгаажуулалт

5.Хэрэгжилтийн үеийн тайланг олон нийтэд тайлагнах

6.Гишүүнчлэлийн нөхцөл

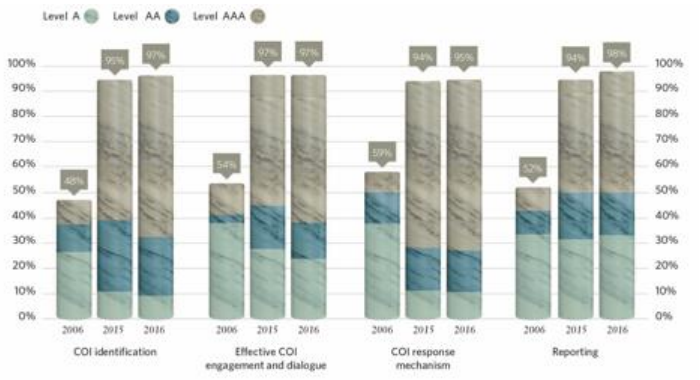
7.Олон нийтэд зөвлөх баг

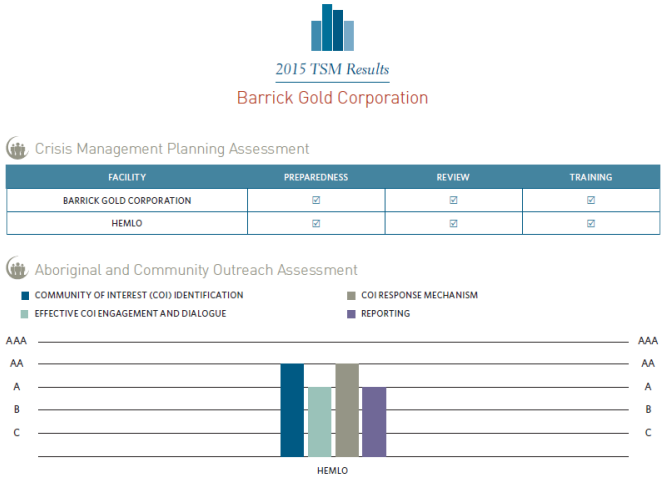

Олон нийтэд зөвлөх багийн тусламжтайгаар дээрх хэсгүүдийг хамгийн сайнаар хэрхэн хэрэгжүүлэхээ шийддэг.

ОЛОН НИЙТЭД ТАЙЛАГНАХ

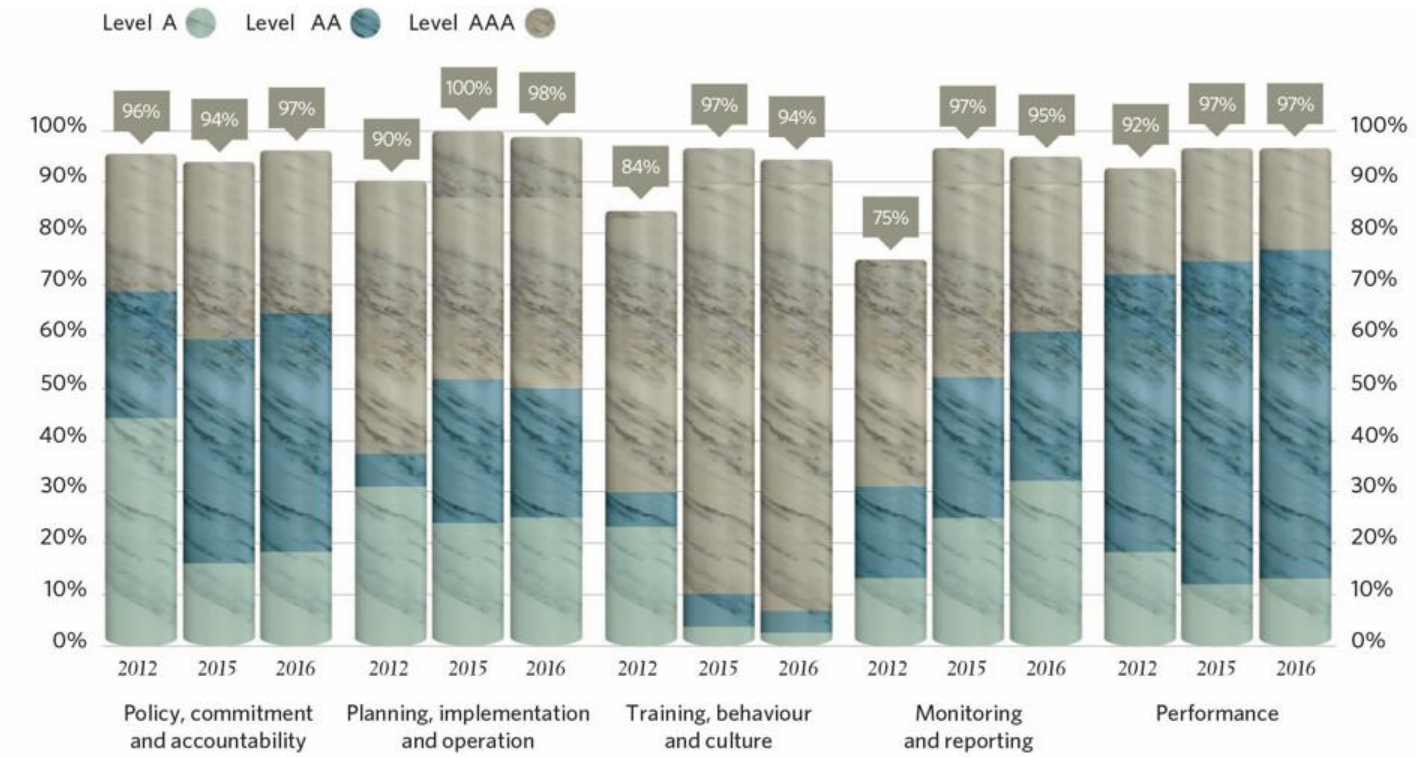
- Үр дүнгээ хэвлэн гаргах:
  - Компанид тусгайлан зориулсан
  - Гишүүнчлэлээрээ бүхэлд нь нэгтгэсэн
- Цахим хуудсанд (www.mining.ca)
- Компани хоорондын харьцуулалт

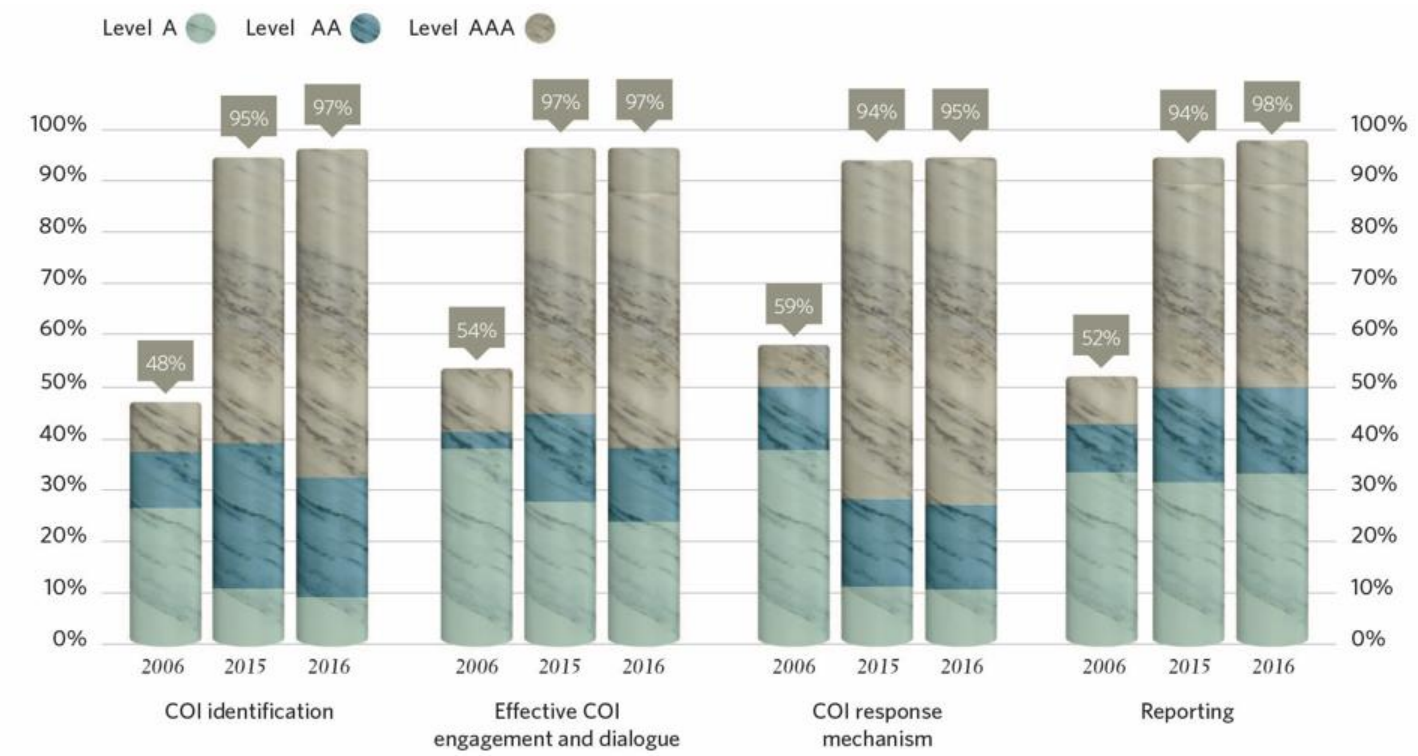
2016 ОНЫ НЭГТГЭСЭН ҮР ДҮН

Аюулгүй байдал, эрүүл мэндийн үнэлгээ 2006, 2015, 2016 онуудад Й болон түүнээс дээгүүр түвшин дэх байгуулалтын хувь

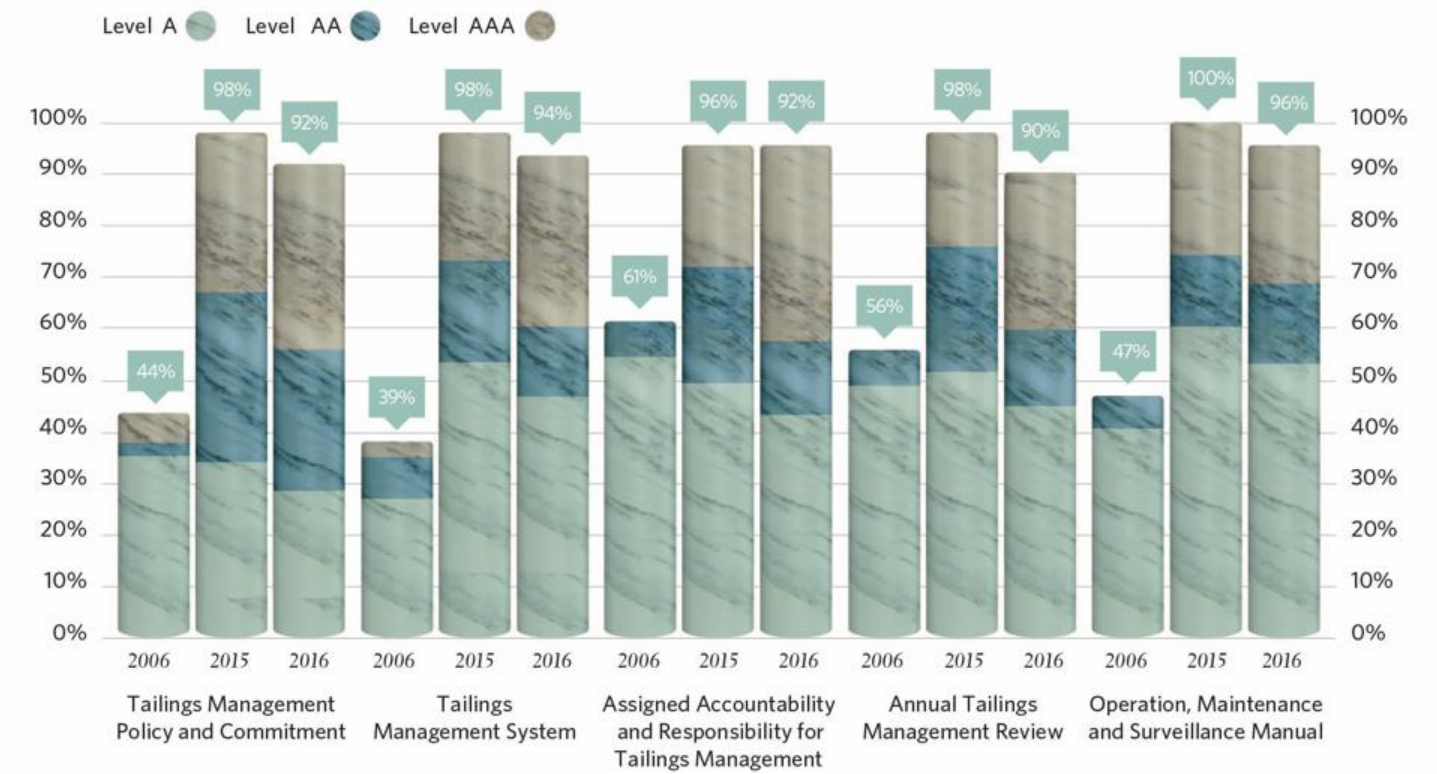
2016 ОНЫ НЭГТГЭСЭН ҮР ДҮН

Уугуул болон орон нутгийн иргэдэд хүрэх байдлын үнэлгээ 2006, 2015, 2016 онуудад А болон түүнээс дээгүүр түвшин дэх байгуулалтын эзлэх хувь

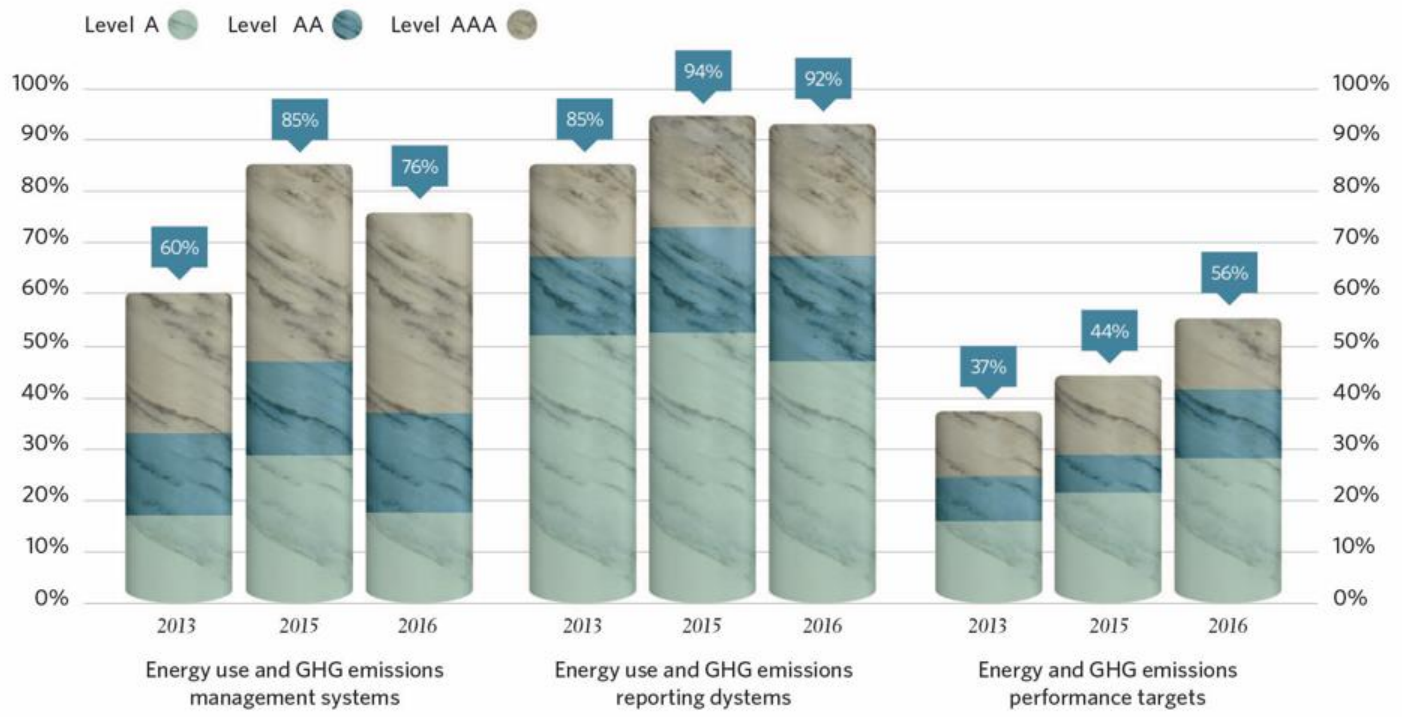
2016 ОНЫ НЭГТГЭСЭН ҮР ДҮН

Хаягдлын далангийн менежментийн үнэлгээ 2006, 2015, 2016 оны А болон түүээс дээгүүр түвшин дэх байгуулалтын эзлэх хувь

2016 ОНЫ НЭГТГЭСЭН YP ДYH

Эрчим хүчний хэрэглээ, хүлэмжийн хийн ялгаруулалтын менежментийн үнэлгээ 2006, 2015, 2016 оны А болон түүнээс дээгүүр түвшин дэх байгуулалтын эзлэх хувь

ТОГТВОРТОЙ УУЛ УУРХАЙН ОЛОН УЛСЫН ЧИГ ХАНДЛАГА

TSM үндэсний хэмжээнд хэрэгжсэн:

1. Канад
2. Финланд
3. Боцвана
4. Аргентин

TSM-г хэрэгжүүлж буй уурхайтай орнууд, гэхдээ тайлагнаж эхлээгүй:

1.Австрали

2.Грек

TSM-н шалгуур үзүүлэлтээр тайлагнадаг уурхайтай орнууд:

1.Буркина Фасо

2.Мексик

3.АНУ

4.Перу

5.Суринам

6.Турк

7.Австрали

ТУУ-н талаар илүү ихийг мэдэх хүсэлтэй үндэсний холбоо, засгийн газар

1.Бразил+

2.Чили + *

3.Хятад +

4.Эквадор *

5.Европын холбоо *

6.Greenland + *

7.Индонез *

8.Норвеги *

9.Испани+

10.Швед + *

11.Куба +*

12.Филиппин +

*** - засгийн газар нь сонирхсон**
\+ - холбоо нь сонирхсон

TSM Видео Тойм

- http://mining.ca/towards-sustainable-mining/tsm-videos

Бүлгийн хэлэлцүүлэг, тайлан

Даалгавар: Бүлэг бүр дараах асуултуудыг хэлэлцэх болно:

I. TSM-н гол давуу болон сул талууд (15 минут)

II. Монголд TSM-г хэрхэн нэвтрүүлж болох вэ (25 минут) (урьдчилсан санаанууд)
   I. Эхлэх цэг: тэргүүлэх чиглэлүүд
   II. Монголын TSM-н элементүүд
   (Жишээ нь: Зарчим, асуудлууд, протокол)

III. Санал болгож буй дараагийн алхмууд (10 минут)

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ Т Ө С Ө Л

МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Идэвхитэй оролцсонд баярлалаа.

Global Affairs Canada

Affaires mondiales Canada

AGRITEAM CANADA